

Aloite kirkkovaltuustolle: Tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaaminen

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta poikkeaa muista helsinkiläisistä seurakunnista sen erityisluonteen vuoksi. Seurakunta palvelee paitsi paikallisseurakuntana omia seurakuntalaisiaan, myös keskustaseurakuntana muita helsinkiläisiä ja pääkaupunkiseutulaisia, piispan pääkirkkona Helsingin hiippakuntaa, sekä valtion pääkirkkona valtioneuvostoa ja muita kirkolle tärkeitä sidosryhmiä. Jopa 2/3 kaikesta seurakunnassa tehtävästä työstä kohdistuu muuhun kuin tuomiokirkkoseurakunnan jäsenten palvelemiseen.

Keskustasijainnista ja historiallisista syistä johtuen seurakunnalla on useita merkittäviä kirkkoja käytössään. Kaikkien kirkkotilojen käyttöaste on suuri, ja moni kirkosta palveleekin joka vuosi satoja vihkipareja ympäri Suomea. Tuomiokirkkoseurakunnan kanttorit soittavat 47 % kaikista Helsingin vihkimisistä.

Tuomiokirkkoseurakunnalle on maksettu erillistä keskustamäärärahaa, jolla on ollut tarkoitus kattaa erityisasemasta johtuvia ylimääräisiä kustannuksia. Määräraha on viimeisimmästä korotuksesta huolimatta riittämätön kaikkien näiden tehtävien hoitamiseen.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti uusista sisäisten vuokrien periaatteista sekä tilamäärärahan poistamisesta alkuvuodesta 2022. Päätöksen myötä tuomiokirkkoseurakunnan taloudesta hävisi 1,4 miljoonaa tilarahaa, mutta tuo raha ei palautunut vastaavasti kehysbudjetissa seurakunnalle vaan jakautui tasaisesti kaikille seurakunnille kirkkotilojen lukumäärästä riippumatta.

Tuomiokirkkoseurakunnalla on suuret taloudelliset haasteet jo vuonna 2023 muuttuneiden sisäisten vuokrien vuoksi, eikä näköpiirissä ole helpotusta. Vuoteen 2026 mennessä seurakunta tekee 650 000 miinusta sillä oletuksella, että uusi seurakuntaneuvosto päättää luopua Suomenlinnan kirkosta helmikuussa 2023. Suomenlinnan kirkosta luopuminen on älytöntä Helsingin ja Suomen näkökulmasta – se on ainoa Unescon maailmanperintökohteessa oleva kirkko Suomessa – mutta seurakunnan näkökulmasta pienin paha, sillä Suomenlinnassa asuu vain 400 seurakunnan jäsentä.

Vuoden 2023 talousarvion yhteydessä tuomiokirkkoseurakunta on toimittanut yhteiselle kirkkoneuvostolle selvityksen talousarvion alijäämän kattamisesta. Tuo selvitys on myös tämän aloitteen liitteenä.

Tuomiokirkkoseurakunnalla on tiivistetysti kolme ongelmaa:

1. Työntekijöitä on työmäärään nähden nyt jo liian vähän.
2. Kiinteistöjä on enemmän kuin mihin on varaa. Kuitenkin, keskustan kirkot palvelevat suurempaa yleisöä kuin pelkän tuomiokirkkoseurakunnan jäseniä,

minkä vuoksi niistä luopuminen vaikuttaa ennen kaikkea muihin kuin seurakunnan jäseniin.

3. Tuomiokirkkoseurakunnan jäsenet ovat eriarvoisessa asemassa muiden seurakuntien jäseniin, sillä seurakunnan resurssit menevät yhteisten asioiden hoitamiseen.

Esitys:

Pyydämme selvitystä ja tarvittavia päätöksiä nopeutetulla aikataululla tuomiokirkkoseurakunnan toimintaedellytysten turvaamiseksi jo vuosiksi 2023–2025.

Pyydämme ottamaan huomioon seuraavat keinot:

- Tuomiokirkon ja Suomenlinnan kirkon sisäisen vuokran kattamisen yhtymän varoista, kuten tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto esitti jo lausunnossaan syksyllä 2021
- Keskustamäärärahan koon uudelleenarviointi siten, että määräraha vastaa todellisuudessa erityistoiminnasta ja/tai kirkkotiloista aiheutuvia kuluja
- Toimitusten laskuttaminen niiltä seurakunnilta, joiden jäsenistä on kyse (tällä hetkellä Helsingissä ei laskuteta helsinkiläisiä seurakuntia). Sisäisellä laskutuksella ei pystytä kattamaan kuin murto-osa todellisista kuluista, mutta osana muita parannustoimenpiteitä toimituskuluihin saataisiin seurakuntien yhteisvastuuta.

Pyydämme, että ratkaisuja etsitään yhdessä Tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvoston ja johtoryhmän kanssa.

Allekirjoittajat:

Viivi Ali-Löytty

Juha-Pekka Hippi

Sanna Hämäläinen

Leena Kontula

Jukka Leppilampi

Anna-Maria Soininvaara

Liite: Selvitys vuoden 2023 talousarvion alijäämän kattamisesta